

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. Ebraicam linguam condiscit,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

LIBER PRIMVS.

A Commentariis illustrare aggreditur, IX. Commentarios in Johannem, & in alios Scripturæ libros inchoat, X. in Achiam per Palestinam proficisciatur, XI. Athenis discedens Ephezo iter habet, XII. Cesareo resbyter jam ante fuerat ordinatus. Alexandria pellitur, XIII. Cum, ne viviaretur ab Æthiope, Idolis sacrificasset, XIV. Cesaream Palestinæ concedit. XV. Confutantur nonnulli, qui Origenem ab Heraclia Alexandria depulsum fuisse scriperunt. XVI. Ecclesiastica munia obit; à multis foretetur Ecclesiæ; XVII. Palestinam perlustrat. XVIII. Vtrum viginti & octo annos Tyri transgerit. XIX. Gregorium Tauraturum & Athenodorum fratres, aliosque in literis sacris & profanis instituit, Isoram B. & Ezechielem Commentariis exponit.

I. **S**EVERVM interim, cum jam aliquoties interficere adortus esset Caracalla filius, mors ex ægritudine consecuta est, expleto Imperij decimo octavo anno, etatis vi gesimum sextum agentे Origene. Hic post aliquot deinde annos Romanam ire contedit, Romanæ Ecclesiæ visenda studio, cui tunc præter Zephyrinus Papa, Tempus itineris ab Eusebio prætermissum conjectura aſsequi studet Baronius, & in primum Elagabali reiicit annum, qui Zephyrini decimus octavus, & postremus fuit, causamque profectioni Mammæa Alexandri matrem dedisse fuscipatur, cum post accerfum ad se Antiochiam Origenem, Elagabalum Imperium inuenientem Romanam cœlēt comitata. Verum haec alter Eusebio temporibus divisa sunt: tunc enim à Mammæa Antiochiam acciūm fuisse Origenem satis aperte significat, & disertis quoque verbis post illum Suidas, cum rerum portentum filius ejus Alexander. Qui postquam Imperium adeptus est, non alias Antiochiam ivit Mammæa, quam cum Persas Romanis finibus imminentes bello refutare aggressus est. Hæc multis post Zephyrini obitum annis inciderunt. Cum autem Imperator renuntiatus est Elagabalus, Emeſe commorabatur Mammæa, neque in tanta rerum conversione curiosis auditionibus operam dare potuisse verisimile est. Ecquenam porro causa fuerit Barionio, cur incertam Origenianæ in Italiam profectionis occasionem comminiceretur, Mammæa nempe aſſectandæ studium, cum veram exprefſerit Eusebius, Romana nimirum Ecclesiæ, omnium, ut ipse scribit, antiquissimæ, penitus cognoscenda desiderium, Euseb. libr. 6. cap. 14.

D. non video. Hoc ergo iter Severi inter obitum, qui anno Zephyrini undecimo contigit, ipsiusque Zephyrini mortem, qua ad alterum Elagabali annum pertinet, conferre satis habemus: à tempore autem præcisè designando, cum ne conjecture quidem locum nobis Veterum monumenta præbeant, abstineamus. Id in decimo tertio Zephyrini anno Historici quidam constituant, quod ab Eusebii rationibus non diferebat, & mihi satis probatur.

II. Propere perlustrata Roma, statim Alexandriam Origenes repetuit, traditaque ei rursum est à Demetrio Catechumenorum Christianis dogmatis imbuendorum cura. Quo cum in opere, omisis ceteris studiis, dies ac noctes urgerent, nec sibi ad Scripturæ, divinarumque rerum perverſigationem reliqui quidquam facere posset, docendi munus cum Heraclia, qui tum ceteris eius praefatab discipulis, ita partitus est, ut rudioribus prima doctrina Christiana elementa hic traderet, maturiores ille & jam usū peritos reconditis dogmatiſ instrueret.

III. Hinc aliquantum lucratus otij, eo ad enodandas Scripturæ obscuriores intelligentias usus est, ſequente in eo studio quotidianis commentationibus diligenter ſubegit. Verum cum operam ſuum abſque Ebraicæ linguae notitia fruſtra conſumi intellexiſet, id quoque ornamenatum ae reliquias doctrinæ ſue laudes adjunxit. Iohannes Trittemius in libro De scriptoribus Ecclesiasticis res Origenis literis proſequens, iſum ait *jam ſenem contra ſuam etatem lingnam Ebraicam didicisse*. Perperam nempe accepit iſta Hieronymi: *Tantam in Hieron. lib. Scripturis divinis habuit ſtudij, ut etiam Hebream linguam contra etatis gentisque ſue naturam edidit.* Hieron. lib. De script. Ecclef. Ceter. Quæ ſic intelligo, jam virilem etatem adeptum Adamantium, qua artas Grammaticas tricas ac quifquilias aſternari ſolet, & gravioribus ſtudiis deleſtari, eo tamen demifile animum, ut in hac arte ſe exerceret. Nulla illuc ſenecluis significatio. Magdeburgenses Magd. Cent. vero idem narrant his verbis: *Ita igitur otij aliquantulum natuſ, ad diſcedam linguam Ebraam,* 1. cap. 10. ſua aliqui natura adver tam, ut Suidas ait, *nimam adiicit*. Quæ illuc habet Suidas, è Græca tranſlit interprætatione Hieronymiani Operis De scriptoribus Ecclesiasticis, ubi proxime adducta Hieronymi verba ſic reddita ſunt: *αὐτοὶ τὸν ἑβραιὸν διὰλεξίν ἐπανεύθυνον τῷ τοῦ ἀδειᾳ,* *τῷ οὐρανῷ ἐμοιοῦντον.* Quod de Alexandrinæ gentis natura dixit Hieronymus, quæ juxta Græcorum omnium conſuetudinem linguarum exoticarum notitiam contemnebat, id ad Origenis ipſius naturam Interpres pellime retulit. Vnde fraud Suidæ ac Magdeburgensis facta.

IV. Erat per id tempus Alexandriæ vir opibus ac dignitate florens, ingenio etiam spe-

b